

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. VII. Defensio Canonis de celebratione paschae ex Apostolica traditio[n]e profecti, & quid de hoc festo Synodus Nicena decreuerit: & que[m]admodum non solùm sine scripto traditus sit hic Canon à, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

*Alia causa,
cur depositi
clerici non
excommunic-
centur, ex Ba-
silio.*

*Niceni duo
Canones Apo-
stolico simi-
les.*

*Duo Canones
Niceni ex lib.
vetustiss. pa-
triarca
Alex.*

nem Apostolorum vidit beatus Basilius, in quo hoc ex propheta citatum est, non asseueranter affirmat, secutos esse hoc, quod citatum est, Apostolos; quia scilicet sciebat Basilius, non esse scripturam Apostolorum hos Canones, sed traditiones sine scripto, scriptos verò ab alio. Deindè subiungit: Tum etiam illam credo causam huius decreti fuisse, quòd qui in ordine laicorum sunt, postquam interdicta illis fuerit ecclesia, iterum in eundem locum restitui solent: at diaconus semèl, quod satis sit, supplicio priuationis multatus, nunquam in gradum diaconi restituitur: quare ea sola pœna afficitur. Hoc quoquè beatus Basilius ex Apostolica & Ecclesiastica traditione didicit, quæ in Canone Apostolorum 28. continetur, de quo postea dicemus. Ac rursus idem Basilius Canone 31. Clerici (inquit) qui peccatum ad mortem peccant, gradu quidem suo mouentur, ecclesia tamen non prohibentur. Nò enim bis in idipsum vindicandum est. Hactenus Canon. Quòd si adhuc Magdeb. contendere velint, clericos in fornicatione, aut periurio, aut furto depræhensos, excommunicandos esse, vt laicos, respondemus eis: Talem consuetudinem ecclesia Dei non habet. Hanc igitur consuetudinem antiquo & Apostolico Canone sancitam sequens Synodus Nicena, hunc Canonem sanxit: Si quis Episcopus in aliquo crimine scandaloso depræhensus fuerit, de gradu sacerdotali deiiciendus est: nec iterum restituendus. Quòd si pœnitentiam egerit, non est communionem fidelium, neque communionem sacra prohibendus. Non enim cõuenit, vt excommunicetur, sicut laicus excommunicari solet. Nisi fortasè dicant isti, nãuum hunc esse Synodi Nicenæ. Ac rursus eadem Synodus alio Canone statuit, vt si quis presbyter in fornicatione depræhensus esset, qui semper antea benè audisset, nec vxorem vnquam habuisset, agat (inquit) pœnitentiam vno anno in ieiunio, & oratione, & eleemosynis secundum vires: & nò ministret in Clero, quandiu pœnitentia durat. Transacto autem hoc tempore, restituendus est in gradum suum. quòd si ad vomitum redierit, deponatur: sed nò priuetur communionem fidelium, neque sacrae communionis participatione. Sunt hi duo Canones ex illis Nicenis 80. qui Alexandria in libro vetustissimo Patriarchæ reperti sunt, & ad nos iam pridem allati: de quibus plura proximo libro defensionis Epistolarum Pontificum Apostolicorum dicemus. Respondeamus deinceps ad aliud caput accusationis Canonum.

Defensio Canonis de celebratione paschæ ex Apostolica traditione profecti: & quid de hoc festo Synodus Nicena decreuerit: & quemadmodum non solum sine scripto traditus sit hic Canon à sanctis Apostolis, sed etiam per Epistolam Pauli ad Coloss. insinuatus. & de Audiamis, pascha cum Iudæis celebrantibus, & constitutionem Apostolorum de celebratione paschæ, malè interpretantibus.

Cap. 7.

Quarto

Quartò (inquiunt) multa in his dicuntur, quæ rebus huius seculi, & historijs refragantur. Nam quod Canon 8. de paschæ celebratione, nè fiat cum Iudæis, vetat, non consonat veritati. supra enim commemoratum est, Ioannem, Philippum, & alios pascha eodem die cum Iudæis celebrasse, nempe 14. luna primi mensis.]

Hactenus Magdeburg. Videamus nunc, an consonet veritati Apostolicus Canon, quod isti negant. Ac primùm, Polycrates in illa sua ad Victorem pontificem Epistola, Philippum tantùm & Ioannem ex Apostolis commemorauit, qui pascha 14. luna celebrarent. Ecquis ergò dubitat, quin reliquos commemorasset, si reliqui eodem die celebrassent? Quomodò enim reliquos Apostolos prætermisisset, qui tres Philippi filias non prætermisit? qui Polycarpum, Thraseam & Sagarem Episcopos, & Papyrium ac Melitonem, & cognatos suos retulit? Cùm igitur Magdeburgenses testimonio aliorum Apostolorum careant, vt Polycrates caruit: nos verò non solum Victoris, & ante eum Pij, quorum isti epistolas negant, testimonium habeamus, sic Sanctos Apostolos statuisse: sed habeamus etiam testimonium omnium Episcoporum Palæstinae auctore Eusebio, sic Apostolos pascha celebrasse, quo die ecclesia Catholica secundùm traditionem eorum nunc celebrat: qua fronte audent isti dicere, Canonem Apostolorum de celebratione paschæ, non consonare veritati? Sed recitemus quæ Eusebius lib. 5. historiæ suæ cap. 27. scripsit: Qui verò (inquit) in Palæstina erant Episcopi, quorum paulò antè meminimus, Narcissus & Theophilus, & cum eis Caisias Ecclesiæ Tyri, & Clarus Ptolemaidis Episcopi, & alij qui cum istis venerunt, postquam de traditione celebrandi Paschatis, quæ ad ipsos ex successione Apostolorum descenderat, multis tractassent, circa calcem scripti sui ista ad verbum subiecerunt: Satagite autem nostræ Epistolæ exemplar per totam parœciam mittere, nè rei simus erroris eorum, qui suas animas tam facile seducunt. Significamus autem vobis, quod & Alexandriæ eadem die, qua nos, paschatis festum agunt, &c. Alexandriam Africæ dicunt, non Alexandriam Asiæ, in qua 14. luna, sicut cæteri Asiani, celebrabant. Vndè paulò antè cap. 23. sic scribit idem Eusebius: Morta est eo tempore haud parua quæstio, ex eo, quòd cunctæ per Asiam parœciæ, velut ex antiquiore traditione, 14. luna salutaris paschatis festum celebrandum esse putabant: qua die Iudæis agnum immolare præceptum erat: quasi omninò eadem luna, in quamcunque illa septimanæ diem incidat, ieiunia sint soluenda: cùm reliquis ecclesijs per vniuersum orbem consuetudo non esset ad hunc modum celebrandi paschatis, quæ ex Apostolica traditione morem hactenus durantem seruant: quòd videlicet ieiunia nullo sint alio, quàm resurrectionis Saluatoris nostri die soluenda: & quæ sequuntur. Conferant ergò Magdeb. consuetudinem per vniuersum orbem celebrandi pascha in die resurrectionis, ex Apostolica traditione proscriptam, cum consuetudine per Asiam celebrandi 14. luna cum Iudæis: &

D 2 videant,

Defensio Canonis Apostolici de celebratione paschæ.

Qui veterum sint testes sic Apostolos pascha celebrasse, vt hodie ecclesia catholica celebrat.

videant, vtrius plus autoritatis & fidei tribuendum sit. An Afiani meliùs quàm Palestini nouerant Apostolicæ traditionis consuetudinem? an meliùs Alexandrini in Asia, quàm Cæsarenses in Palæstina? Esto, sic Ioannes & Philippus celebrassent, id quod aliquandiù fortassè propter Iudæos facere coacti sunt, vt omnibus omnia fierent: An, quia Paulus Timotheum circumcidit, & se in templo cum ijs, qui votum super se habebant, sanctificauit, idcirco dicemus, fuisse Apostolicam traditionem, vt tunc cum Iudæis legalia seruarent? Quis hoc dicat, nisi qui iudaizare velit? Præterea si Syri, & qui erant in Mesopotamia, claudicabant in festo paschæ cum Iudæis celebrando, antequàm Synodus Nicena haberetur, vt S. Athanasius in Epistola de Synodis Arimini & Seleuciæ testatur: igitur non rectè ambulabant ad Euangelij veritatem, sed errabant potiùs. Ad errorem enim pertinet claudicatio, sicut Apostolus ad Hebræos scribens, nè quis vestrum, inquit, claudicans erret. Quòd si errabant, ergò sic festum paschæ cum Iudæis celebrare, præter doctrinam erat à sanctis Apostolis traditam. Ex quo factum est, vt necesse esset, tunc primùm in Nicena Synodo decerni, vt omnes in die resurrectionis Domini pascha necessariò celebrarent, quia Canon Apostolicæ traditionis nondùm erat omnibus vbiquè promulgatus tanquàm necessarius: nec ab omnibus tanquàm necessarius ad salutem, seruabatur. Non sic autem de fide Symboli, cuius professio toti ecclesiæ promulgata & cognita erat, & tanquàm necessaria ad salutem, ab omnibus Catholicis vbiquè custodita. Itaque quia Syri & Mesopotamiani in ecclesia Catholica erant, licèt in causa festi Paschæ ritè celebrandi claudicarent, cum Niceni patres decretum de pascha fecerunt, non potuerunt dicere, Ad hunc modum ecclesia Catholica celebrat pascha: sed sic, Visum est, vt omnes obtemperarent. &c. Hic enim non abhorruerunt, ait Athanasius, ab hæc appendicula: immò placuit, inquit, vt adderetur, Visum est, vt omnes obtemperarent. De fide verò, inquit Athanasius, non scripserunt, Visum est: sed, Ad hunc modum credit ecclesia Catholica. Et statim confessio ipsa fidei adiuncta est, vt ostenderent (inquit) non nouam esse sententiam, sed Apostolicam: &, quæ ipsi scripserunt, non esse sua inuenta, sed Apostolorum documenta. Hæc Athanasius. Erat igitur, nè pascha cum Iudæis celebraretur, diuina quidem traditio, & Apostolicus Canon non solum per sermonem, quem Clemens Apostolorum discipulus literis mandauit, traditus, sed etiam per Epistolam insinuatus. Quia Apostolus ad Coloss. scripsit, inquiens: Nemo ergò vos iudicet in cibo, aut potu, aut parte diei festi, aut neomeniæ, aut sabbatorum, quæ sunt umbra futurorù, corpus autem Christi. In parte enim diei festi iudicatur, si quis pascha nostrum celebret, quo die pascha suum immolant Iudæi. Sic quoque Pius Pont. Apostolicus hunc locum Apostoli intellexisse videtur. Postquàm enim dixit, Vndè & vos Apostolica autoritate instruimus, omnes eadem die, id est, Dominica, celebrare debere, subiungit: Cauete diligenter omnes, nè quis

Acf. 16.
Acf. 21.

Heb. 12.

Nicena Synodus de pasche obseruatione decretum qua formula ediderit.

Coloss. c. 2.
Insinuata etià per Paulum traditio de pascha.

Tom. 1. con. pag. 285.

quis vos decipiat per aliquam Astrologiam, vel Philosophiam, & inanem fallaciam, secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, & non secundum Christum. His autem Apostoli verbis à Pio recitatis, subiungit idem Apostolus hanc conclusionem, ad illa scilicet antè gressa pertinentem: Nemo ergò vos iudicet in cibo, aut potu, aut parte diei festi. Sed, vt dixi, quia nondum ab omnibus, tanquam necessarius, hic Canon seruabatur, tunc primum hæc noua sententia decreti à Synodo Nicena edita & promulgata est, vt omnes vnã formam eodem die necessariò pascha celebrandi tenerent, ita vt, qui non tenerent, anathema fierent. Canon enim Apostolorum, & si Episcopum, presbyterum, & diaconum deponi iubet, si deinceps pascha nostrum cum Iudæis celebret, pro eo scilicet, quia non docet exemplo obseruationis suæ religiosæ populum, tamen laicum non excommunicat, vt quidem vescentem idolo thyro & sanguine ac suffocato, excommunicat. Non, inquam, laicum excommunicat, sicut Nicena Synodus, postea excommunicauit, vt Synodus Antiochena primo Canone testatur. Postmodò Audiani hæretici erant, qui cum Iudæis pascha celebrabant: qui, vt Apostolos sic celebrasse probarent, Apostolicam cõstitutionem ex libro 5. Clementis malè interpretabantur, vt S. Epiphanius, qui eos refellit, in tertio libro. tomi secundi scribit. Horum similes sunt Magd. quos simul cum Audianis, idem Epiphanius, & nos cum eo autoritate Apostolicæ cõstitutionis à S. Clemente scriptæ refellimus: quæ sic ait in persona Apostolorum: Oportet igitur vos, fratres, qui precioso Christi sanguine redempti estis, paschæ omni diligentia & studio cultus post æquinoctium agitare, nec amplius obseruare, vt cum Iudæis pascha agitetis. Eant ergò nunc Magd. & dicant, non consonare veritati Canonè Apostolorum de celebratione paschæ. Quãto melius, quàm vos Magd. sensit Acesius ille Nouatianorum Episcopus, què cum Cõstantinus Imperator, lecta definitione Synodi Nicenæ, in Synodo ipsa interrogasset, quid ei videretur? & vtrum assentire vellet definitioni fidei, & definitioni celebrationis paschæ, respondit: Nouum nihil Imperator Synodus constituit, οὗτω γὰρ ἀνωθεν ἅπαντες ἐκ τῶν Ἀποστολικῶν βρονῶν παρελήφμεν, καὶ τὸν ἕρον τῆς πίστεως, καὶ τὸν χρόνον τῆς τοῦ πάσχα ἑορτῆς, id est, sic enim omnes à principio à sedibus Apostolicis accepimus, & definitionem fidei, & tempus festi paschæ.

Defensio Canonis prohibentis fieri Clericos fidei iussores: & quid Beatus Cyprianus de Clericis tutoribus vel curatoribus scripserit. item Canon Synodi Nicenæ, nè Clerici sponsones pro vlllo faciant: & quid in scholijs Græcorum notatum sit in hoc Canone, de duplici significatione verbi ἐγγυῶσθαι, quod spondere significat.

Cap. 8.

Aliud caput accusationis Canonum est: Canon (inquiunt) 20. damnat, clericos, & fidei iussiones. Verum hoc seculo Apostoli & alij legibus,

D 3

politi-